

ด่วนที่สุด

ที่ พณ 0606/ 59



กระทรวงพาณิชย์
44/100 ถ. นนทบุรี 1
อ. เมือง จ. นนทบุรี 11000

14 สิงหาคม 2551

เรื่อง การลงนามเอกสารสำคัญในช่วงการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน ครั้งที่ 40 และการประชุมอื่นๆ
ที่เกี่ยวข้อง

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างอินโดนีเซียและไทยเรื่องสินค้าน้ำตาล
(Memorandum of Understanding between the Ministry of Commerce of Thailand
and the Ministry of Trade of Indonesia) พร้อมคำแปลภาษาไทย
2. ร่างข้อตกลงการยอมรับร่วมสาขาวิชาชีพแพทย์ (Mutual Recognition Arrangement on
Medical Practitioners) พร้อมคำแปลภาษาไทย
3. ร่างข้อตกลงการยอมรับร่วมสาขาวิชาชีพทันตแพทย์ (Mutual Recognition Arrangement
on Dental Practitioners) พร้อมคำแปลภาษาไทย
4. ร่างกรอบข้อตกลงการยอมรับร่วมสาขาบัญชี (Framework Mutual Recognition
Arrangement on Accountancy Services) พร้อมคำแปลภาษาไทย
5. ร่างความตกลงการค้าสินค้าฉบับใหม่ของอาเซียน (ASEAN Trade in Goods Agreement)
พร้อมคำแปลภาษาไทย
6. หนังสือกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย ด่วนที่สุด ที่ กต 0804/570 ลงวันที่ 29 กรกฎาคม 2551
7. หนังสือกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย ด่วนที่สุด ที่ กต 0804/471 ลงวันที่ 1 กรกฎาคม 2551

ด้วยสิ่งต่อไปนี้จะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน ครั้งที่ 40 และการประชุม
อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ระหว่างวันที่ 24-29 สิงหาคม 2551 โดยในการประชุมดังกล่าว จะมีพิธีลงนามหรือรับรอง
เอกสารสำคัญต่างๆ โดยรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์หรือรัฐมนตรีช่วย
ว่าการกระทรวงพาณิชย์ในฐานะหัวหน้าคณะผู้แทนไทย มีกำหนดจะเข้าร่วมลงนามหรือเห็นชอบรับรองด้วย ดังนี้

1. การให้สิทธิภายใต้พิธีสารว่าด้วยการพิจารณาเป็นพิเศษสำหรับสินค้าข้าวและน้ำตาล
(Protocol to Provide Special Consideration for Rice and Sugar) ให้แก่อินโดนีเซียและฟิลิปปินส์
และการลงนามบันทึกความเข้าใจระหว่างอินโดนีเซียและไทยเรื่องสินค้าน้ำตาล

ให้ยกเลิกชั้นความลับนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ

ลป

1.1 การให้สิทธิภายใต้พิธีสารฯ

หลังจากที่คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2550 อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ลงนามรับรองพิธีสารว่าด้วยการพิจารณาเป็นพิเศษสำหรับสินค้าข้าวและน้ำตาล โดยอินโดนีเซียได้ขอใช้สิทธิภายใต้พิธีสารดังกล่าว กับสินค้าข้าวและน้ำตาล และฟิลิปปินส์ขอใช้สิทธิในสินค้าข้าว เพื่อขอชะลอลดภาษีนำเข้าภายใต้ข้อผูกพันเขตการค้าเสรีอาเซียน

ไทยได้หารือกับทั้งสองประเทศในฐานะที่ไทยเป็นประเทศผู้ส่งออกหลักในสินค้าข้าวและน้ำตาลจนได้ผลเป็นที่พอใจของฝ่ายไทยแล้ว โดยอินโดนีเซียตกลงที่จะลดภาษีข้าวเหลืองร้อยละ 25 ในปี พ.ศ. 2558 และฟิลิปปินส์จะเก็บภาษีข้าวร้อยละ 40 จนถึงปี 2555 และจะจัดทำแผนการลดภาษีสินค้าข้าวภายใต้กรอบอาเซียนหลังจากปี 2555 ต่อไป ส่วนน้ำตาล อินโดนีเซียได้ตกลงจะรักษาระดับการนำเข้าน้ำตาลจากไทยอย่างน้อยไม่ต่ำกว่าปริมาณนำเข้า 3 ปีซ้อนหลัง (ปี 2548-2550) ซึ่งอินโดนีเซียตกลงที่จะทำบันทึกความเข้าใจระหว่างอินโดนีเซียและไทยในเรื่องนี้ตามข้อ 1.2

เลขาธิการอาเซียนจึงได้เวียนหนังสือถึงรัฐมนตรี AFTA Council ของประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อขอความเห็นชอบรับรองการขอใช้สิทธิดังกล่าวของอินโดนีเซียและฟิลิปปินส์ ซึ่งขณะนี้ มีประเทศ บรูไน สิงคโปร์ และมาเลเซีย ให้ความเห็นชอบแล้ว

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ในฐานะรัฐมนตรี AFTA Council ของไทยจึงต้องดำเนินการแจ้งให้ความเห็นชอบรับรองการให้สิทธิภายใต้พิธีสารฯ แก่อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ ดังกล่าว

1.2 การลงนามบันทึกความเข้าใจระหว่างอินโดนีเซียและไทยเรื่องสินค้าน้ำตาล

ไทยได้คัดค้านการขอใช้สิทธิฯของอินโดนีเซียตามพิธีสารฯ ข้างต้น เนื่องจากอินโดนีเซียยังไม่ได้โอนย้ายสินค้าน้ำตาลเป็นสินค้าอ่อนไหวสูง กระทรวงพาณิชย์ ซึ่งได้รับมอบหมายจากคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน 2550 จึงได้เจรจากับอินโดนีเซียเพื่อขอชดเชยความเสียหายกรณีดังกล่าว ซึ่งอินโดนีเซียได้ตกลงตามข้อเรียกร้องของไทยที่จะรักษาระดับการนำเข้าน้ำตาลจากไทยอย่างน้อยไม่ต่ำกว่าปริมาณเฉลี่ยสามปีซ้อนหลัง และจัดทำบันทึกความเข้าใจเพื่อสร้างข้อผูกพันทางการเมืองของฝ่ายอินโดนีเซียในการรับซื้อน้ำตาลจากไทย (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 1) โดยไทยและอินโดนีเซีย จะต้องลงนามในบันทึกความเข้าใจดังกล่าวในช่วงการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนครั้งที่ 40 ในเดือนสิงหาคม ศกนี้

ทั้งนี้ กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศได้ให้ความเห็นแล้วว่าการอนุญาตให้ทั้งสองประเทศใช้พิธีสารฯ ตามข้อ 1.1 รวมทั้งการลงนามในบันทึกความเข้าใจฯ ตามข้อ 1.2 สามารถดำเนินการได้หลังจากที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบแล้ว

สพ

ให้ยกเลิกชั้นความลับนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ

2. การลงนามในข้อตกลงการยอมรับร่วม (Mutual Recognition Arrangement: MRA)

3 ฉบับ

ในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 9 เมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2546 ณ เกาะบาหลี ประเทศอินโดนีเซีย ผู้นำอาเซียน 10 ประเทศได้ลงนามในแถลงการณ์ Bali Concord II ซึ่งได้มีการกำหนดให้จัดทำ MRA ด้านคุณสมบัติในสาขาวิชาชีพหลักภายในปี ค.ศ. 2008 เพื่ออำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายนักวิชาชีพ/แรงงานเชี่ยวชาญ/ผู้มีความสามารถพิเศษของอาเซียนได้อย่างเสรี โดยที่ผ่านมา รัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน ได้มีการลงนามข้อตกลง MRA สำหรับสาขาวิศวกรรมแล้วเมื่อปี 2548 สาขาวิชาชีพการพยาบาล เมื่อปี 2549 และสาขาสถาปัตยกรรมและกรอบข้อตกลงการยอมรับในคุณสมบัติด้านการสำรวจเมื่อปี 2550 ในช่วงการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน ครั้งที่ 40 ในเดือนสิงหาคม ศกนี้ จะมีการลงนามข้อตกลง MRA อีก 3 ฉบับ คือ

2.1 ข้อตกลงการยอมรับร่วมสาขาวิชาชีพแพทย์

สาระสำคัญของ MRA ฉบับนี้ คือ เปิดให้แพทย์ที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดสามารถจดทะเบียนหรือขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพแพทย์ในประเทศอาเซียนอื่นๆ ได้ โดยต้องปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบภายในของประเทศนั้นๆ ซึ่งในกรณีของไทย แพทย์ต่างชาติที่ขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพต้องผ่านการประเมินและอยู่ภายใต้การดูแลของแพทย์สภาและกระทรวงสาธารณสุข (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 2)

2.2 ข้อตกลงการยอมรับร่วมสาขาวิชาชีพทันตแพทย์

สาระสำคัญของ MRA ฉบับนี้ คือ เปิดให้ทันตแพทย์ที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดสามารถจดทะเบียนหรือขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทันตแพทย์ในประเทศอาเซียนอื่นๆ ได้ โดยต้องปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบภายในของประเทศนั้นๆ ซึ่งในกรณีของไทย ทันตแพทย์ต่างชาติที่ขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพต้องผ่านการประเมินและอยู่ภายใต้การดูแลของทันตแพทย์สภาและกระทรวงสาธารณสุข (รายละเอียด ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 3)

2.3 กรอบข้อตกลงการยอมรับร่วมสาขานักบัญชี

สาระสำคัญของร่าง MRA ฉบับนี้ คือ กำหนดแนวทางเพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการเจรจา MRA ด้านบัญชีของอาเซียนในอนาคต โดยวางหลักเกณฑ์พื้นฐานสำหรับการยอมรับ ซึ่งประกอบด้วย หลักเกณฑ์เรื่องการศึกษา การสอบ ประสิทธิภาพ กระบวนการให้การยอมรับ ระบบข้อมูลเอกสาร ระเบียบวินัยและหลักจริยธรรม มาตรฐานและแนวปฏิบัติสากล ทั้งนี้ MRA ที่จะจัดทำขึ้นในอนาคตจะต้องไม่ลดทอนสิทธิ อำนาจหน้าที่ของสมาชิกอาเซียนแต่ละประเทศในการกำกับดูแลและออกกฎ ระเบียบ หรือกฎหมายภายใน แต่ต้องไม่สร้างอุปสรรคที่เกินจำเป็น และการออกใบอนุญาตและการขึ้นทะเบียนของนักบัญชีอาเซียนจะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบภายในของแต่ละประเทศด้วย (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 4)

ให้ยกเลิกชั้นความลับนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ

สืบ

ทั้งนี้ กรมสนธิสัญญาฯ ได้ให้ความเห็นแล้วว่า ข้อตกลงยอมรับร่วมและกรอบข้อตกลงทั้งสามฉบับดังกล่าว ไม่เข้าข่ายประเภทหนังสือสัญญาตามมาตรา 190 วรรค 2 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 ที่จะต้องขอความเห็นชอบของรัฐสภา

3. การลงนามในความตกลงการค้าสินค้าฉบับใหม่ของอาเซียน

รัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน ได้เห็นชอบให้มีการทบทวนและปรับปรุงความตกลงว่าด้วยอัตราภาษีพิเศษที่เท่ากันของอาเซียน (CEPT Agreement) เพื่อเตรียมความพร้อมการรวมตัวของอาเซียนไปสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนภายในปี พ.ศ. 2558 (ค.ศ. 2015) จากนั้น ที่ประชุมคณะมนตรีเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA Council) ได้มีมติให้ปรับปรุง CEPT Agreement ให้เป็น ASEAN Trade In Goods Agreement (ATIGA) โดยให้มีลักษณะมีรายละเอียดครบถ้วน (Comprehensive) กล่าวคือ ครอบคลุมประเด็นต่างๆ เช่น การลดภาษีตาม CEPT มาตรการที่มิใช่ภาษี การอำนวยความสะดวกทางการค้า กระบวนการศุลกากร มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช มาตรการเทคนิคที่เป็นอุปสรรคทางการค้า เป็นต้น รวมทั้งให้อิงร่าง Trade In Goods Agreements ที่อาเซียนได้จัดทำร่วมกับประเทศคู่เจรจาอื่นๆ เพื่อให้มีความทัดเทียมกัน

ATIGA จะช่วยทำให้ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียนมีความชัดเจนยิ่งขึ้น แต่ไม่ได้เพิ่มพันธกรณีของประเทศไทย เนื่องจากข้อบทต่างๆ เป็นสิ่งที่สมาชิกอาเซียนดำเนินการในแต่ละเวทีตามปกติ ยิ่งไปกว่านั้นในข้อตกลงใหม่นี้ ไทยได้ผลักดันในการเสนอหลักเกณฑ์ให้ประเทศสมาชิกที่ต้องการเปลี่ยนแปลงข้อผูกพันการลดภาษีเป็นการชั่วคราว ต้องเปิดโอกาสให้สมาชิกอื่นๆ ที่ได้รับผลกระทบสามารถขอเจรจาชดเชย (Compensation) ผลประโยชน์ เนื่องจากที่ผ่านมาไทยมักได้รับผลกระทบจากการที่ประเทศสมาชิกอาเซียนอื่นกำหนดสินค้าเกษตรเป็นสินค้าอ่อนไหวและขอชะลอการเปิดตลาดตามพันธกรณี ทำให้ประเทศไทยได้รับความเสียหาย การมีกฎเกณฑ์ดำเนินการที่ชัดเจนในเรื่องการเปลี่ยนแปลงข้อผูกพันจึงจะเป็นประโยชน์กับไทยหากมีสมาชิกไม่ปฏิบัติตามพันธกรณี

ประเทศสมาชิกอาเซียนได้เจรจาจัดทำความตกลง ATIGA ตั้งแต่เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2551 และเจรจาต่อเนื่องมาจนถึงครั้งล่าสุดเมื่อเดือนกรกฎาคม 2551 โดยได้ข้อสรุปแล้วและจะมีการลงนามในช่วงการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนครั้งที่ 40 ในเดือนสิงหาคม ศกนี้ (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 5)

ทั้งนี้ ความตกลงจะไม่มีผลผูกพันจนกว่าประเทศสมาชิกอาเซียนทั้งสิบประเทศจะให้สัตยาบัน โดยจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 180 วันหลังการลงนาม ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา 190 วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 เมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ได้ไปลงนามในความตกลงดังกล่าวแล้ว จะต้องนำความตกลงฯ ดังกล่าวขอความเห็นชอบต่อรัฐสภาก่อนมีผลใช้บังคับ

อนึ่ง กระทรวงพาณิชย์ได้ขอความเห็นส่วนราชการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง สำหรับร่างเอกสารทั้งห้า ฉบับข้างต้นแล้ว ไม่มีส่วนราชการใดขัดข้องในสาระของเอกสาร ทั้งนี้ ในส่วนของบันทึกความเข้าใจฯ

สืบ

ให้ยกเลิกชั้นความลับนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ

สรุป

และความตกลงการค้าสินค้าฯ กระทรวงพาณิชย์ได้ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งความเห็นตรงไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

กระทรวงพาณิชย์พิจารณาแล้ว เห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรี ดังนี้

1) ให้ความเห็นชอบรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์มีหนังสือแจ้งการให้สิทธิการขอใช้พิธีสารฯ ตามข้อ 1.1

2) ให้ความเห็นชอบเอกสาร 5 ฉบับและอนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์หรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ ในฐานะหัวหน้าคณะผู้แทนไทยในการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนร่วมลงนาม ได้แก่

- ร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างอินโดนีเซียและไทยฯ ตามข้อ 1.2
- ร่างข้อตกลงการยอมรับร่วมสาขาวิชาชีพแพทย์ ตามข้อ 2.1
- ร่างข้อตกลงการยอมรับร่วมสาขาวิชาชีพทันตแพทย์ ตามข้อ 2.2
- ร่างกรอบข้อตกลงการยอมรับร่วมสาขานิติศาสตร์ ตามข้อ 2.3 และ
- ร่างความตกลงการค้าสินค้าฉบับใหม่ของอาเซียน ตามข้อ 3

ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขเอกสาร 5 ฉบับดังกล่าวที่มีใช้สาระสำคัญขอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์หรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นผู้ใช้ดุลยพินิจในเรื่องนั้นๆ แทนคณะรัฐมนตรี โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีก

3) มอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศจัดทำหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์หรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ลงนามในเอกสารห้าฉบับข้างต้น

4) พิจารณานำเสนอร่างความตกลงการค้าสินค้าฉบับใหม่ของอาเซียน เข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภาเพื่อให้ความเห็นชอบก่อนแสดงเจตนาให้มีผลผูกพันต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีภายในวันที่ 19 สิงหาคม 2551 ด้วย
จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

ช. วัฒนะ

(นายไชยา สะสมทรัพย์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

สำนักอาเซียน

โทร. 0-2507-7236 โทรสาร 0-2547-5614

ให้ยกเลิกชั้นความลับนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ

สรุป